

Research Article

Journal of Modeling in Engineering

Journal homepage: https://modelling.semnan.ac.ir/

ISSN: 2783-2538

Design, Modeling and Optimization of a High-speed Permanent Magnet Synchronous Machine with Retention Sleeve of Rotor using Taguchi Optimization Method

Hossein Parivar^{a,*}, Ahmad Darabi^a

^a Department of Electrical Engineering, Shahrood University of Technology, Shahrood, Iran

PAPER INFO

Paper history:

Received: 29 October 2022 Revised: 30 December 2022 Accepted: 27 June 2023

Keywords:

High-speed Permanent Magnet Synchronous Machine (HS-PMSM), Retention Sleeve, Finite-Element Method (FEM), Taguchi Optimization Method, Titanium, Cogging Torque.

ABSTRACT

This paper presents a novel method based on the well-known Taguchi optimization method to design and optimize a high-speed permanent magnet synchronous machine (HS-PMSM). An HS-PMSG is analytically designed at the first step, and next, it has been optimized by the Taguchi optimization method and verified through FEM analysis. Results obtained from the electromagnetic and mechanical simulations of HS-PMSG show that in the optimized design: Owing to the reduction in the thicknesses of the retention sleeve (48.05%) and PM (16.66%), as a consequence, the total size and dimensions of the HS-PMSG are reduced. The weight of PM and the retention sleeve are reduced by about 16.31% and 29.28% responsively, and as a result, the total weight of HS-PMSG is reduced by approximately 1.94%. The Joule loss is reduced by about 9.80%. The HS-PMSG efficiency is improved by 0.02%, and finally, the cogging torque is reduced by 22.44%, compared with the initially designed machine.

DOI: https://doi.org/10.22075/jme.2023.28842.2358

© 2023 Published by Semnan University Press. This is an open access article under the CC-BY 4.0 license.(https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/)

* Corresponding author.

E-mail address: hosseinparivar72@yahoo.com

How to cite this article:

Parivar, H., & Darabi, A. (2023). Design, Modeling and Optimization of a High-speed Permanent Magnet Synchronous Machine with Retention Sleeve of Rotor using Taguchi Optimization Method. Journal of Modeling in Engineering, 21(75), 161-179. doi: 10.22075/jme.2023.28842.2358

مقاله پژوهشی

طراحی، مدلسازی و بهینهسازی ساختار یک ماشین سنکرون مغناطیس دائم سرعت بالای مجهز به روکش محافظ روتور با استفاده از روش بهینهسازی تاگوچی

حسین پریور^{۱،*}، احمد دارابی^۲

اطلاعات مقاله	چکیدہ
دریافت مقاله: ۱۴۰۱/۰۸/۰۷ بازنگری مقاله: ۱۴۰۱/۱۰/۰۹ بذیرش مقاله: ۱۴۰۲/۰۴/۰۶	در این مقاله، یک روش بهینهسازی مبتنی بر روش تاگوچی برای طراحی و بهینهسازی ماشین سنکرون مغناطیس دائم سرعت بالا مجهز به روکش محافظ ارائه شده است. در طراحی اولیه و
واژگان کلیدی: ماشین سنکرون مغناطیس دائم سرعت بالا، روش اجزاء محدود، روش بهینهسازی تاگوچی،	نهایی، عملکرد ماشین در حوزه الکترومغناطیسی و مکانیکی مورد بررسی قرار گرفته است. نتایج بدست آمده روش اجزاء محدود (FEM) نشان میدهند که در طراحی نهایی، برخی از پارامترها تغییر کرده است که مهمترین آنها به این صورت میباشند: ضخامت روکش محافظ و آهنربای دائم به ترتیب ۰۵۰٪/۸۱ و ۱۶/۶۶۰ کاهش یافته است. این امر منجر به کاهش وزن روکش محافظ ۲۰/۲۹، وزن آهنربای دائم ۱۶/۳۱۷ و وزن کل ۱۹۴۲ شده است. تلفات مس به اندازه ۲۰۸/۹ و تلفات کل ۱۹/۸۰ کاهش پیدا کرده است و گشتاور دندانهای ۲۲//۴۴ کاهش و راندمان ۲۰/۰۲ نسبت به طراحی اولیه افزایش پیدا کرده است.

DOI: https://doi.org/10.22075/jme.2023.28842.2358

© 2023 Published by Semnan University Press. This is an open access article under the CC-BY 4.0 license.(https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/)

۱–مقدمه

در سالیان اخیر، با افزایش قیمت انرژی، افزایش گازهای گلخانهای و عوارض ناشی از آن، کمبود انرژی و مشکلات زیست محیطی تبدیل یک چالش جهانی شده است [۲–۱]. یکی از روشها برای کاهش این مشکلات، جایگزینی ماشینهای الکتریکی سنتی با ماشینهای الکتریکی جدید با راندمان بالا و عملکرد مناسبتر است [۳]. یکی از این ماشینهای که در صنایع مختلف مورد استفاده قرار می گیرد، ماشینهای سنکرون مغناطیس دائم سرعت بالا^۲ می باشد. مشکلی که وجود دارد این است که این ماشینها با نیروهای گریز از مرکز زیادی روبرو هستند و طراحی آنها، به خصوص

طراحی روتور، دارای چالشهایی است [۵-۴]. یکی از روشهای پیشنهادی برای مقابله با نیرویهای گریز از مرکز شدید در این ماشینها، استفاده از روکش محافظ در ساختار روتور است. از جمله مشکلاتی که در هنگام استفاده از روکش محافظ در روتور رخ میدهد، افزایش تلفات ناشی از جریانهای گردابی است. یکی از راههای مقابله با این مشکل، کاهش ضخامت روکش محافظ است. اما کاهش مخامت روکش، از طرفی، منجر به کاهش استحکام مکانیکی روتور می شود. بنابرین، روکش محافظ باید در بهینه ترین حالت طراحی شود تا عملکرد ماشین هم در

استناد به این مقاله:

^{*} پست الکترونیک نویسنده مسئول: hosseinparivar72@yahoo.com

۱.کارشناسی ارشد، دانشکده مهندسی برق، دانشگاه صنعتی شاهرود

۲. استاد، دانشکده مهندسی برق، دانشگاه صنعتی شاهرود

² High-speed Permanent Magnet Synchronous Machine (HS-PMSM)

و یکپارچگی ساختار روتور برای جلوگیری از فروپاشی حفظ شود. روکشهای محافظ از جنس تیتانیوم، علاوه بر اینکه استحکام مکانیکی مناسبی را فراهم میکنند، منجر به کاهش تلفات ناشی از جریانهای گردابی آهنربای دائم روتور میشوند. در مراجع مختلف، روشهایی درخصوص طراحی ماشینهای سنکرون سرعت بالای مغناطیس دائم ارائه شده است. بهعنوان مثال در مرجع [۶]، یک روش برای بهینهسازی این ماشین ارائه شده است. نتایج نشان میدهد که در طرح پیشنهادی تلفات ناشی از جریانهای گردابی آهنربای دائم، گشتاور دندانهای و تلفات آهن در طرح پیشنهادی، به ترتیب ٪۸۲/۰۰ ٪ ۷۲/۰۰۷ و ٪۴۴/۷۰ کاهش پیدا کرده است.

در مرجع [۷] از یک روش برای محاسبه تنشهای اعمالی به روکش محافظ ماشین سرعت بالا استفاده شده است. نتایج نشان میدهد که گشتاور خروجی نسبت به طراحی اولیه ٪۲۶/۰۶ بهبود یافته است. گشتاور دندانهای، تلفات ناشی از جریانهای گردابی روتور و تلفات آهن به ترتیب ناشی از جریانهای گردابی روتور و تلفات آهن به ترتیب یکی از روشهای ساخت روکش محافظ برای استفاده در روتور بهصورت شکل (۱) خواهد بود. در شکل (۲)

ساختارهای متداول برای طراحی روتور ماشینهای سرعت بالا به منظور بهینه سازی ارائه شده است [۸]. جدول ۱، مزایا، معایب و ویژگیهای هر کدام از این ساختارهای پیشنهادی را دسته بندی کرده است [۸]. روشهای زیادی برای طراحی این ماشینها در مراجع مختلف ارائه شده است

که مهمترین آنها به شرح جدول ۲ میباشند [۲۱–۹]. در این مقاله، یک روش مبتنی بر تاگوچی برای بهینهسازی ماشین سنکرون مغناطیس دائم سرعت بالا ارائه شده است. در ابتدا یک ساختار اولیه از ماشین طراحی شده و سپس با روش پیشنهادی بهینهسازی می شود. برخی از پارامترها در طراحی نهایی، نسبت به طراحی اولیه بهینه شده است. روش اجزاء محدود عملکرد الکترومغناطیسی و مکانیکی روش پیشنهادی را تضمین کرده است.

ساختار کلی مقاله به این صورت دستهبندی می شود. در بخش ۲، ماشینهای مغناطیس دائم سرعت بالا و نحوه توزیع توان نامی، سرعت چرخشی، حج و ... در این ماشینها شرح داده شده است. در بخش ۳، با توجه به اهمیت تحلیل مکانیکی در این ماشینها، تحلیل تنش روتور انجام شده است. طراحی اولیه ماشین در بخش ۴ شرح داده و روش های بهینهسازی مختلف در بخش ۵ ارائه شده است.

شکل ۱- روش های ساخت روکش محافظ برای روتور، الف: روش یک مرحله ای، ب: روش دو مرحلهای [۸]

شکل ۲- ساختارهای متداول روتور مجهز به روکش محافظ [۸]، الف: ساختار آهنربای دائم یکپارچه، ب: ساختار آهنربای دائم غیر یکپارچه با ماده پرکننده بین قطبی و ج: ساختار آهنربای دائم غیر یکپارچه بدون ماده پرکننده بین قطبی

معايب	مزايا	نوع
-	ساخت و مونتاژ آسان، استحکام مکانیکی بالا	(الف)
استحکام مکانیکی پایین، هزینه استفاده از ماده پرکننده بین قطبی	کاهش جریانهای گردابی	(ب)
استحكام مكانيكي پايين	کاهش جریانهای گردابی آهنربای دائم	(ج)

جدول ۱- مزایا و معایب ساختارهای متداول روکش محافظ برای بهینه سازی با توجه به شکل ۲ [۸]

بسون ، شرعی مشین میں شرعت بند در این مناقد ا									
(mm) D _{i1} /D ₁ نسبت	L (mm)	g (mm)	شيار استاتور	تعدادقطب	سرعت نامی(krpm)	توان نامی(kw)	مرجع		
1.4/190	12.	٢	74	۴	۱۷/۷۵	17.	[٩]		
٨•/١٨•	۱۳۸	-	۳۶	۴	۴.	١٠٠	[\·]		
१९/८८•	_	۵	74	۴	٣٢	۱۰۰	[11]		
4.114	1	٣	44	٢	٨٠	٨٠	[17]		
۷۵/۱۲۰	-	I	74	۴	۱۸	77.	[1٣]		
88/1W•	٩٠	٣	378	٢	٣٠	۲.	[14]		
4./1.4	۳۶	-	74	٢	۱۰۰	١٠	[10]		
۱۰۸/۲۵۰	1.4	١	١٨	٢	۲۰	۱۰۰	[18]		
17./26.	-	٣	74	۴	۲۵	٨٠٠	[17]		
87/120	11.	١	74	۴	۱۵	۶/۲	[١٨]		
18.120.	14.	١/٢	378	۴	١٧	10.	[19]		
۵۵/۱۱۶	۵۰	-	١٨	٢	۵۰	Y/۵	[71]		
140/24.	1	۴	74	٢	٢۴	۷۵	[17]		

جدول ۲- طراحی ماشینهای سرعت بالا در مراجع مختلف [۲۱-۹]

۲- ماشینهای مغناطیس دائم سرعت بالا

با توجه به کشف مواد مغناطیس دائم این ماشینها می توانند از چگالی توان بالایی برخوردار باشند. همچنین به دلیل نبود سیستم تحریک، جریانهای مغناطیس-شوندگی و تلفات بسیار کم روتور، دارای راندمان بالایی بخش ۶ طرح مسئله و روش پیشنهادی را شرح میدهد و نتایج حاصل از شبیهسازی در بخش ۷ بررسی و مقایسه شده است. طرح نهایی پیشنهادی در بخش ۸ ارائه و جمع بندی میشود و در نهایت، بخش ۹ نتیجه گیری را در برمی گیرد.

هستند [۲۲]. بنابراین ماشینهای طراحی شده کارآمدتر، سبکتر و قابل حمل تر میشوند و در سرعتهای بالا کاربرد فراوانی دارد. [۲۲]. بهعنوان مثال، اخیراً فعالیتهایی در دانشگاه ETH زوریخ بر روی طراحی ژنراتورهایی با سرعت-های بالاتر از یک میلیون دور در دقیقه انجام شده است [۲۳]. در مراجع مختلف بر روی پارامترهایی مانند نسبت توان نامی، سرعت چرخشی و ... در این ماشینها گزارش-هایی ارائه شده است. شکل (۳) تا شکل (۶)، بهترتیب نسبت توان نامی و سرعت چرخشی به چگالی توان مختلف (شکل ۳)، حجم استاتور در سرعت و توان نامی مختلف (شکل ۴)، توزیع بارگزاری الکترومغناطیسی در سرعت و توان نامی مختلف (شکل ۵) و نسبت ا¹D₁ در سرعت و توان نامی مختلف (شکل ۶) را نشان میدهد.

شکل ۳- توزیع چگالی توان در سرعت و توان نامی مختلف [۲۴]

شکل ۴-توزیع حجم استاتور در سرعت و توان نامی مختلف [۲۴] با توجه به سرعتهای بالایی که در ماشینهای مغناطیس دائم سرعت بالا وجود دارد، مطالات تنش دارای اهمیت زیادی می باشد.

شکل 8- توزیع D_{il}/D_1 در سرعت و توان نامی مختلف [۲۴]

۳-تحليل تنش روتور

تحلیل تنش روتور، یک روش جامع با شرایط مرزی معین میباشد و پارامترهایی از قبیل استحکام مکانیکی ماده، یکپارچگی ساختاری روکش و آهنربای دائم، شرایط الکترومغناطیسی روتور، شرایط حرارتی و ... باید در تحلیل تنش در نظر گرفته شوند. طراحی تنش روتور باید به نحوی باشد که نه تنها استحکام مکانیکی ماده در نظر گرفته شود، بلکه این اطمینان حاصل شود که در هر سرعت چرخشی مجاز، یکپارچگی ساختار روتور از بین نرود [۲۴]. در آسیبپذیرترین بخش روتور از است. یک روکش محافظ با مقاومت مکانیکی بالا، در خارج از سطح آهنرباهای دائم طراحی میشود تا از آسیبهای مکانیکی ناشی از نیروهای گریز از مرکز روی روتور محافظت شود [۲۴]. موضوع دیگر

شکل ۸- جنبههای طراحی ماشین های سرعت بالا

برای طراحی روتور تحلیل دینامیکی است که در این بخش مورد بررسی قرار می گیرد. در این تحلیل، روتور بهعنوان یک ساختار ترکیبی از سه استوانه متحدالمرکز نشان داده می شود (شکل ۲)، که شامل هسته روتور، آهنربای دائم و روکش محافظ خواهد بود. با صرف نظر از کرنش محوری، در ابتدا، معادله دینامیکی برای روکش محافظ روتور در تحلیل دینامیکی به صورت معادله ۱، تعریف خواهد شد.

$$\frac{ds_R}{dR} + \frac{s_R - s_q}{R} + rw^2 R = 0 \tag{1}$$

تنش در جهت شعاعی و محوری و جابجایی روکش به صورت معادله (۲-الف)، معادله (۲-ب) و معادله (۳) است:

$$s_{SR} = A + \frac{B}{R^2} - \frac{3 - m}{8} r w^2 R^2$$
 (1)-(1)

$$u_{R} = \frac{R}{E} \left[(1-\mu)A - (1+\mu)\frac{B}{R^{2}} - \frac{1-\mu^{2}}{8}\rho\omega^{2}R^{2} \right]$$
(7)

تنش در دو جهت شعاعی و محوری آهنربای دائم و تنش معادل بهترتیب به صورت معادله (۴-الف)، معادله (۴-ب) و

معادله (۵) خواهد بود.

$$s_{mR} = P_0 \frac{R_2^2}{R_2^2 - R_1^2} (1 - \frac{R_1^2}{R^2})$$
 (4)-4)

$$s_{mq} = P_0 \frac{R_2^2}{R_2^2 - R_1^2} (1 + \frac{R_1^2}{R^2})$$
 (-4)

$$\sigma_{eq} = \sqrt{\frac{1}{2} \left[(\sigma_{mR} - \sigma_{m\theta})^2 + \sigma_{mR}^2 + \sigma_{m\theta}^2 \right]}$$
(Δ)

در معادلات اخیر P_0 بصورت معادله (۶) تعریف می شود. $P_0 =$

$$\frac{o_0}{R_2\left(\frac{1}{E_m} \times \left(\frac{R_2^2 + R_1^2}{R_2^2 - R_1^2} - \mu_m\right) + \frac{1}{E_s}\left(\frac{R_3^2 + R_2^2}{R_3^2 - R_2^2} + \mu_s\right)\right)}$$
(9)

در این معادله، δ_0 نسبت تداخل بین آهنربای دائم و روکش محافظ است. در این بخش، تحلیل مکانیکی روتور ارائه شد. در طراحی ماشینهای سرعت بالا هدف، ایجاد همبستگی در تمام زمینههای طراحی ماشین میباشد. شکل (۸) ارتباط بین جنبههای طراحی را نشان میدهد.

۴–طراحی اولیه

به منظور پیادهسازی روش بهینهسازی پیشنهادی، در این بخش، در ابتدا یک ماشین سنکرون مغناطیس دائم سرعت بالا مجهز به روکش محافظ طراحی اولیه شده است. پارامترهای مربوط به طراحی و ویژگیهای ماشین به صورت جدول ۳ خواهند بود. در طراحی الکترومغناطیسی ماشین با توجه به جنس ماده تیتانیوم که غیر فرو مغناطیس است، روکش به عنوان فاصلهی هوایی اضافی در ماشین عمل خواهد کرد. پارامترهای اولیه طراحی میباشند بصورت زیر تعریف میشوند.

 $J_s = 4 \frac{A}{mm^2}, D = 77^{mm}, L = 80^{mm}, h_m = 3^{mm}$

فاصله هوایی مؤثر برابر خواهد بود با:

$$R_m = \frac{D}{2} - g = \frac{77}{2} - 1 = 37.5^{\text{mm}}$$
(Y)

$$R_r = R_m - h_m = 37.5 - 3 = 34.5^{mm} \tag{(A)}$$

$$g' = g_1 + g_2 = g + \frac{h_m}{\mu_r} = 1 + \frac{3}{1.05} = 3.85^{mm}$$
 (9)

$$\tau_t = \frac{2\pi R_s}{N_s} = \frac{77 \times \pi}{18} = 13.43$$
 (1.)

$$K_c = \frac{\tau_t}{\tau_t - \gamma g'} = \frac{13.43}{13.43 - 0.042 \times 3.85} = 1.012 \quad (11)$$

ثابت γ:

$$\gamma = \frac{4}{\pi} \left[\frac{B_{s0}}{2g'} tan^{-1} \left(\frac{B_{s0}}{2g'} \right) - ln \sqrt{1 + \left(\frac{B_{s0}}{2g'} \right)^2} \right]$$
$$= \frac{4}{\pi} \left[\left(\frac{2}{2 \times 3.85} \right) tan^{-1} \left(\frac{2}{2 \times 3.85} \right) \\ -ln \sqrt{1 + \left(\frac{2}{2 \times 3.85} \right)^2} \right] = 0.042$$

مجله مدل سازی در مهندسی

$$R_{se} = R_s + (K_c - 1)g' =
\frac{77}{2} + (1.012 - 1)(3.85) = 38.54^{\text{mm}}$$
(17)

$$\begin{split} \Phi &= \pi \frac{D}{p} L \int_{-\frac{\pi}{2}}^{\frac{\pi}{2}} \sum_{n=1,3,5,\dots}^{\infty} B_n \cos(n\theta) \ d\theta \\ &= \pi \frac{0.077}{2} \times 0.08 \int_{-\frac{\pi}{2}}^{\frac{\pi}{2}} (0.65) \ d\theta = 3.705 \times 10^{-3} ^{\text{Wb}} \\ &: \text{ isotropy the state of the s$$

سال بیست و یکم، شماره ۷۵، زمستان ۱۴۰۲

$$= 4.609 \times 10^{-4}$$
^{Wb}

$$T_{sc} = \frac{\Phi}{2B_{sc}Ll_f} = \frac{3.705 \times 10^{-3}}{2 \times 1.95 \times 0.08 \times 0.95}$$
(1Δ)
= 12.5^{mm}

ضخامت هسته استاتور:

$$T_{rc} = \frac{\Phi}{2B_{rc}Ll_f} = \frac{3.705 \times 10^{-3}}{2 \times 1.95 \times 0.08 \times 0.95}$$
(19)
= 12.5^{mm}

ضخامت هسته روتور:

$$T_{sw} = \frac{\Phi_{tm}}{B_{st}Ll_f} = \frac{4.609 \times 10^{-4}}{1.95 \times 0.08 \times 0.95} = 3.11^{\text{mm}}$$
(1Y)

عرض دندانه استاتور:

$$D_{ri} = D - 2(g + h_m + T_{rc})$$

= 77 - 2(16.5) = 44^{mm} (1Å)

قطر داخلی روتور:

$$\begin{split} L_m &= \frac{3}{\pi} \left(\frac{k_{w1} N_c}{p/2} \right)^2 \frac{\mu_0}{g' k_c} DL = \frac{3}{\pi} \left(\frac{0.95 \times 30}{2/2} \right)^2 \\ & \left(\frac{4\pi \times 10^{-7}}{\frac{3.85}{1000} \times 1.012} \right) \times 77 \times 80 \times 10^{-6} = 1.54^{\text{mH}} \end{split}$$
 (19)

$$B_{s1} = \frac{\pi \left(D + 2(H_{s0} + H_{s1}) \right)}{N_s} - T_{sw}$$

= $\frac{\pi \left(77 + 2(1+1) \right)}{18} - 3.11 = 11.02^{\text{mm}}$ (Y ·)

$$L_{sls} = 2\mu_0 L \frac{N_c^2}{pq} \begin{pmatrix} \left[\frac{2}{3}\frac{H_{s2}}{B_{s1} + B_{s2}} + 2\frac{H_{s1}}{B_{s0} + B_{s1}}\right] \\ + \frac{H_{s0}}{B_{s0}} \\ \times \frac{1 + 3\beta}{4} \end{pmatrix} \\ = 2 \times 4\pi \times 10^{-7} \times \frac{(80)}{(1000)} \times \frac{30^2}{(2 \times \frac{18}{2 \times 3})}$$
(71)
$$\times \begin{pmatrix} \left[\frac{2}{3}\frac{6.22}{31.02 + 22.04} \\ + 2\frac{1}{2 + 11.02} + \frac{1}{2}\right] \\ + 2\frac{1}{1000} \times \frac{1 + 3 \times 1}{4} \end{pmatrix} \\ = 0.033^{\text{mH}} \end{pmatrix}$$

پارامترهای هندسی (تمام ابعاد بر حسب میلی متر می باشند)								
٢	بازشوندگی دهانه شیار	31/24	شعاع داخلى مؤثر استاتور	٧٧	قطر استاتور در فاصله هوایی			
۳۷/۵	شعاع روتور	44	قطر داخي روتور	۱۳/۶۳	ارتفاع گوہ تا پایین شیار			
۱۲/۵	ضخامت هسته استاتور	٨٠	طول محوري ماشين	١	فاصله هوايي فيزيكي			
137/78	قطر خارجي استاتور	٣	ضخامت آهنربای دائم	٣/١١	عرض دندانه استاتور			
11/•7	بازشوندگی دهانه شیار استاتور	٣/٨۵	فاصله هوايي مؤثر	3147	شعاع خارجي هسته روتور			
۱۳/۱۹	بازشوندگی شیار استاتور در پایین	1/47	ضخامت فريم	٣/٨۵	ضخامت روكش محافظ			
وزن ماشین (تمامی پارامترها بر حسب کیلوگرم می باشد)								
41/14	وزن هسته روتور	۵/۶۸	وزن دندانه های استاتور	٣٠/٨	وزن هسته استاتور			
۲/۳۹	وزن روکش محافظ	٣/۴٧	وزن آهنربای دائم	7/84	وزن سيم پيچ استاتور			
10	حجم ماشین (سانتی متر مکعب)	54/54	وزن کلی ماشین	۲/۲۵	وزن فريم ماشين			
		وات)	تلفات (بر حست					
4	تلفات بادخوری و اصطکاک	527/98	تلفات آهن	۱۰۳/۸۳	تلفات مس			
پارامترهای مدار معادل (میلی هانری) و راندمان (٪)								
1/24	اندوكتانس عكس العمل أرماتور	•/•٣٣	اندوكتانس نشتي شيار	۰/۰۵ اهم	مقاومت سيم پيچ استاتور			
•/٧•٣	اندوكتانس نشت سيم پيچ انتهايي	۰/۷۳۶	اندوكتانس نشت استاتور	٩٧/۴٨	راندمان (٪)			

جدول ۴- پارامترهای طراحی اولیه ماشین

$$A_s = \frac{B_{s1} + B_{s2}}{2} \times H_{s2} = \frac{11.02 \times 22.04}{2} \times 6.22 \quad (\Upsilon\Upsilon)$$
$$= 102.81^{\text{mm}^2}$$

$$\begin{split} L_{sle} &= \frac{1}{2} pq\mu_0 \left(T_{sw} + \frac{B_{s1} + B_{s2}}{2} \right) \left(\frac{3N_c}{N_s} \right)^2 log \qquad (\Upsilon\Upsilon) \\ &\left(\frac{\left(T_{sw} + \frac{B_{s1} + B_{s2}}{2} \right) \sqrt{\pi}}{\sqrt{2A_s}} \right) = \frac{1}{2} (2) (\frac{18}{2 \times 3}) \times \\ &4\pi \times 10^{-7} \times \left(3.11 + \frac{11.02 + 22.04}{2} \right) \left(\frac{3 \times 30}{18} \right)^2 \\ &\times log \left(\frac{\left(\frac{3.11 + \frac{11.02 + 22.04}{2} \right) \times \sqrt{\pi}}{\sqrt{2} \times 102.81} \right) = 0.703^{\text{mH}} \\ &: \text{lice} Z \text{ lice} Z \text{$$

$$\frac{\pi}{2} \left(\left(\frac{D_o}{2} + t_{frame} \right)^4 - \left(\frac{D_o}{2} \right)^4 \right) \tag{14}$$

$$\frac{\pi}{2} \left(\left(\frac{\frac{133.26}{1000}}{2} + t_{frame} \right)^4 - \left(\frac{\frac{133.26}{1000}}{2} \right)^4 \right) = \frac{50 \times 50.4 \times \left(\frac{\frac{133.26}{1000}}{2} + t_{frame} \right)}{190 \times 10^6} \rightarrow t_{frame}$$

در نهایت، ضخامت فریم:

$$MSD = \frac{(y_1 - m)^2 + \dots + (y_n - m)^2}{\prod_{n=1}^{n} (y_n - m)^2}$$
(Y Δ)

در نتیجه، اندوکتانس نشتی استاتور برابر با ۷۳۶٬۰ میلی هانری خواهد بود. مقادیر دقیق Bs2، Bs2 و Js و Js با توجه به بخش قبل بهترتیب برابر با ۱۳/۱۹، ۱۳/۶۳ میلیمتر و ۳/۹۳ آمپر بر میلیمتر مربع است. در این بخش، طراحی اولیه ماشین انجام شده است و پارامترهای آن بصورت جدول ۴ خواهند بود.

۵-روشهای بهینهسازی

پیچیدگی ساختار ماشینهای الکتریکی، طراحی بهینه آنها را به یک کار دشوار و چالش برانگیز تبدیل کرده است. در بسیاری از موارد مشخصات طراحی با یکدیگر تضاد دارند. بهعنوان مثال، چگالی توان بالا و حجم آهنربای کم. غیرخطی بودن مواد و روابط پیچیدهی بین بسیاری از

پارامترهای هندسی، بهینهسازی را تبدیل به یک بهینه-سازی چند هدفه تبدیل کرده است. بههمیندلیل، بسیاری از روشهای بهینهسازی کارآمد نخواهند بود. به طور کلی، مسئله بهینهسازی را میتوان بهصورت زیر بیان کرد:

شروع از پارامترهای طراحی اولیه:

$$\bar{X}_0 = [x_{01}, x_{02}, \cdots, x_{0D}], \bar{X}_0 \in R^D$$
$$\bar{X}_m = [x_{m1}, x_{m2}, \cdots, x_{mD}], \bar{X}_m \in R^D$$

و توابع هدف:

$$f(\bar{X}_m) = [f_1(\bar{X}_m), f_2(\bar{X}_m), \cdots, f_k(\bar{X}_m)]$$

با محدودیتهای طراحی:

 $g_i(\bar{X}_m) \le 0$ for i = 1, 2, ..., n.

و شرایط مرزی که به شرح ذیل تعریف میشوند.

$$x_j^{(L)} \le x_j \le x_j^{(U)}$$
 for $j = 1, 2, \dots D$,

در مراجع مختلف، روشهای بهینهسازی زیادی برای ماشینهای الکتریکی ارائه شده است که برخی از مهمترین-های آنها در این بخش شرح داده می شوند.

 $\Lambda - 1 - cem \Delta$ کمینه سازی بدون محدودیت متوالی π در این روش، بهینه سازی با استفاده از جستجوی مستقیم حل می شود. در واقع، در این روش، یک تابع جریمه به گونه ای تعیین می شود که مقادیر بهینه سازی به مقدار بهینه نزدیک شوند. به عنوان مثال، در [Λ] راندمان (η) به عنوان تابع هدف تنظیم شده است. با افزایش Λ/Λ در وزن فعال ماشین و با یک حجم ثابت، یک بهبود Λ/Λ . در راندمان (η) ماشین حاصل شده است.

۵-۲-روش الگوريتم ژنتيک^۵

در این روش، پارامترهای ماشین با استفاده از مکانیسمهای تولید مثل، جهش و ... با هدف بهینهسازی ساختار ماشین بررسی میشوند. در این روش، مراحل به این صورت خواهند بود: ۱- هر راه حل بالقوه مسئله بهینهسازی را در یک رشته باینری به نام کروموزوم⁹ رمزگذاری میشود. ۲-یک جمعیت اولیه از کروموزومها ایجاد میشود. ۳-کروموزومها با تابع

هدف ارزیابی میشوند و یک نسبت برازندگی^۷ تعیین می-شود. ۴-اعضایی از جمعیت فعلی برای تولید نسل استفاده میشود. ۵- ترکیب برای تولید نسل بعدی کروموزومها انجام میشود. ۶-جهش تصادفی کروموزومها در نسل جدید، ۷- مراحل ۳ تا ۶ تکرار میشود تا معیار خاتمه برآورده شود [۲۶]. بهعنوانمثال، در [۲۶] از روش الگوریتم ژنتیک برای بهینه-سازی ماشین مغناطیس دائم سرعت بالا استفاده شده است.

سازی ماشین مغناطیس دائم سرعت بالا استفاده شده است. نتایج نشان میدهد که این روش در بهینهسازی ماشینهای بهخوبی عمل میکند [۲۶].

۵-۳-روش بردار بهینه^

در این روش، چندین هدف تعیین میشود که باید بهطور همزمان، حداکثر یا حداقل شوند. یکی از روشهای حل مسائل، تبدیل مسئله چندهدفه به یک مسئله مقیاسی با استفاده از روشهای وزنی است. این روش، اولین بار توسط دانشمند ایتالیایی بنام ویلفرد پارهتو^۹ (۱۹۲۳–۱۸۴۸) معرفی شد و بطور کلی، بهصورت زیر تعریف میشود [۲۷]. $f_j(\vec{x}) \leq f_j(\vec{x}^*)$ for all $j \in \{1,...,m\}$

 $(f_j(\vec{x}) < f_j(\vec{x}^*)$ for at least one $j \in \{1, ..., m\}$ از این روش، بهعنوان مثال در مرجع [۲۷] استفاده شده است و هدف، افزایش توان خروجی همراه با کاهش حجم آهنربای دائم مورد استفاده در ماشین است. روش بردار بهینه ارائه شده در [۲۷] منجر به کاهش ٪ ۱۶/۰۰ در حجم آهنربای شده است.

۵-۴-روش ازدحام ذرات^{۱۰}

این روش، در سال ۱۹۹۵ میلادی توسط کندی و ابرهارت^{۱۱} [۲۷] ارائه شد و بر اساس الگوهای رفتاری ازدحام زنبورها در یک مزرعه است که سعی در مکانیابی منطقه با بیشترین تراکم گل دارند. این روش در بهینهسازی مسائل پیچیده چندبعدی در زمینههای مختلف بهینهسازی ماشینهای الکتریکی بهخوبی عمل میکند. بهعنوانمثال در مرجع [۲۸] از این روش استفاده شده است. در ادامه، روش پیشنهادی این مقاله بررسی میشود.

9 Vilfredo Pareto

³ Sequential Unconstrained Minimization Technique (SUMT)

⁴ Penalty Function ⁵ Genetic Algorithm (GA) Method

⁶ Chromosome

⁷ Fitness Score

⁸ Vector Optimization (VO) Algorithm

¹⁰ Particle Swarm Optimization (PSO)

¹¹ Kennedy and Eberhart

۶-طرح مسئله و روش پیشنهادی
در اواخر ۱۹۴۰ میلادی، دکتر تاگوچی مفاهیم آماری جدید
را نیز مطرح کرد که ابزارهای با ارزشی در بهینهسازی و
بهبود کیفیت در صنایع مختلف بود. این روش دارای مفاهیم
و اصطلاحاتی میباشد که در ادامه شرح داده خواهند شد.

شکل ۹: روش بهینهسازی تاگوچی

فاکتور، عامل یا متغیری است که تاثیر آن بر سیستم مورد مطالعه بررسی میشود. فاکتورهای کنترل، پارامترهایی هستند که در شرایط نامی و طبیعی مسئله مورد کنترل میباشند و فاکتورهای اغتشاش، در واقع فاکتورهایی هستند که کنترل آنها در شرایط طبیعی مسئله، سخت و پرهزینه میباشد. سطوح هر فاکتور هم تمامی حالاتی است که برای یک فاکتور تعریف میشود. پاسخ، مشخصهای است که در پایان آزمایش اندازه گیری شده و شرایط بهینهسازی بر اساس نزدیک بودن به اهداف این پاسخ مشخص میشوند. در حالت کلی، در روش تاگوچی سه نوع پاسخ داریم: ۱-نامی-بهتر: هدف، نزدیکشدن به معیار طراحی میباشد. در این حالت، هدف اصلی کاهش انحراف از یک مقدار خاص میباشد و بهصورت معادله (۲۶) تعریف میشود: (۲۶)

$$MSD = \frac{(y_1)^2 + \dots + (y_n)^2}{n} = \frac{\sum_{n=1}^n (y_n)^2}{n}$$
(Y9)

$$MSD = \frac{\left(\frac{1}{y_1}\right)^2 + \dots + \left(\frac{1}{y_n}\right)^2}{n} = \frac{\sum_{n=1}^n \left(\frac{1}{y_n}\right)^2}{n}$$
(YY)

۳-کوچکتر-بهتر: حد پایین اندازه گیری مدنظر است.
$$S/N = 10 \log_{10}(\frac{\bar{Y}^2}{S^2})$$
 (۲۸)

آزمایش تاگوچی، اغلب، از یک فرآیند بهینهسازی دو مرحلهای استفاده میکند. در حالت کلی، فلوچارت روش

تاگوچی را میتوان بصورت شکل (۹) طراحی کرد.

رها	ِ فاكتو	حداكثر	ت.	ت. فاکتور	ت. سط	آرائه متعامد
۵	۴	٣	٢)	<u></u>	
-	-	-	٣	٣	۴	L_4
-	-	-	۷	۷	٨	L_8
-	-	۴	-	۴	٩	L9
-	-	-	۱۱	١١	١٢	L ₁₂
-	-	-	۱۵	۱۵	18	L ₁₆
-	۵	-	-	۵	18	L ₁₆
-	-	٧	١	٨	۱۸	L ₁₈
۶	-	-	-	۶ ۲۵		L ₂₅
-	-	۱۳	-	۲۷ ۳۱		L ₂₇
-	-	-	۳۱	۳۱	۳۲	L ₃₂
-	٩	-	١	١٠	۳۲	L ₃₂
-	-	١٢	۱۱	۲۳	36	L ₃₆
-	-	۱۳	٣	18	378	L ₃₆
۱۱	-	-	١	١٢	۵۰	L ₅₀
-	-	۲۵	١	78	۵۴	L ₅₄
-	-	-	۶٣	۶۳	۵۴	L ₅₄
-	۲۱	-	-	۲۱	54	L ₆₄
-	-	۴.	-	۴۰	٨١	L ₈₁

جدول ۶- آرایههای متعامد استاندار و متداول در روش تاگوچی

پنج سطحی	چهار سطحی	سه سطحی	دو سطحی
L ₂₅ (5 ⁶)	$L_{16}(4^5)$	L ₉ (3 ⁴)	L ₄ (2 ³)
	L ₃₂ (4 ⁹)	L ₂₇ (3 ¹³)	L ₈ (2 ⁷)
	$L_{64}(4^{21})$	L ₈₁ (3 ⁴⁰)	L ₁₂ (2 ¹¹)
			L ₁₆ (2 ¹⁵)
			L ₃₂ (2 ³¹)
			L ₆₄ (2 ⁶³)

L₁₂₈(2¹²⁷)

در مرحلهی اول، از نسبت S/N (سیگنال به نویز) برای شناسایی عوامل کنترل کننده برای کاهش تغییرات استفاده میشود. در مرحلهی دوم، فاکتورهای کنترلی که تأثیر کم و یا ناچیز بر نسبت S/N دارند، برای رسیدن به هدف شناسایی میشود. اگر کاهش تغییرپذیری پیرامون مقداری

خاص مدنظر باشد، باید کاهش واریانس و منطبق کردن
میانگین بر مقدار بهصورت:
پیدا کردن مقادیر بهینهی طراحی:
(۲۹)
$$[(\frac{\bar{Y}^2}{S^2}) - (\frac{\bar{Y}}{S})]$$
 اما 10 $S/N = 10 \log_{10}[(T)$

و تعدیل برای اندازه نمونههای کوچکتر بهصورت:
$$S/N = -10 \log_{10}[MSD]$$

$$= -10 \log_{10}\left[\frac{\sum_{n=1}^{n} (y_n)^2}{n}\right] \quad (\tilde{\mathbf{v}})$$

حها	سطع	ورها			
ŵ2	Ŵ1	ض. آهنربای دائم	ض. روکش		
٢	١	١	١	١	
۲	۱/۵	٢	١	٢	
۲	٢	٣	١	٣	<u> </u>
۲/۵	١	١	٢	۴	ا ش ما
۲/۵	۱/۵	٢	٢	۵	्र
۲/۵	٢	٣	٢	۶	
٣	١	١	٣	٧	
٣	۱/۵	٢	٣	٨	1
٣	٢	٣	٣	٩	

اگر هدف کاهش یا حداقل کردن پاسخ باشد، بهصورت: $S/N = -10 \log_{10}[MSD]$

$$= -10 \log_{10}\left[\frac{\sum_{n=1}^{n} (\frac{1}{y_{n}})^{2}}{n}\right] \qquad (\texttt{T})$$

و یا اگر حداکثر کردن متغیر پاسخ باشد، به صورت:

$$S / N = -10 \log_{10} \left[MSD \right] = -10 \log_{10} \left[\frac{n}{y_n} \right]^2$$
 (YY)

تعریف می شود. کل آرایه های متعامد (جدول ۵) و آرایه های متعامد استاندار به صورت (جدول ۶) است. با استفاده از آنها، تاثیر بسیاری از پارامتر ها در روش تاگوچی تعیین می شود. ۲-برر سی و مقایسه نتایج

با توجه به جدول ۵ و جدول ۶ و همچنین با توجه به اهمیت پارامترهای مکانیکی مانند، نیروی گریز از مرکز در روتور و تنش و کرنش روتور، برای پیادهسازی روش پیشنهادی یک آرایه متعامد سه سطحی (³⁴)Lو مورد نیاز است که ساختار کلی آن بهصورت جدول ۷ خواهد بود. آرایه متعامد ضخامت روکش محافظ و آرایه متعامد ضخامت آهنربای دائم و سه سطح بهترتیب، نیروی گریز از مرکز بر روی روکش محافظ و آهنربای دائم، حداکثر تنش معادل فون میسز روکش محافظ و آهنربای دائم و حداکثر کرنش معادل فون میسز

روکش محافظ و آهنربای دائم و تعداد آزمایشها برابر با ۹ آزمایش خواهند بود. أَنَّ و أَنَّ بهترتیب ضخامت روکش محافظ و ضخامت آهنربای دائم را در هر مرحله از آزمایش های تاگوچی نشان میدهند.

در ادامه نتایج حاصل از روش تاگوچی شرح داده خواهند شد. با توجه به جدول ۷، تعداد آزمایشها، با دو فاکتور بهنام

شکل ۱۰- تأثیر ضخامت روکش محافظ و آهنربای دائم بر روی نیروی گریز از مرکز روکش محافظ (C1)

شکل ۱۱- تأثیر ضخامت روکش محافظ و آهنربای دائم بر روی نیروی گریز از مرکز آهنربای دائم (C2)

شکل ۱۲- تأثیر ضخامت روکش محافظ و آهنربای دائم بر روی حداکثر تنش فون میسز روکش محافظ (C3)

ضخامت روکش و ضخامت آهنربای دائم در نرم افزار MINITAB پیاده سازی شده است. بعد از پیادهسازی روش تاگوچی با آرایه متعامد سه سطحی (($L_9(3^4))$) در نرمافزار، نتایج زیر بدست میآیند. بهعنوان اولین پارامتر برای بررسی، نیروی گریز از مرکز روکش محافظ بررسی میشود. این پارامتر نسبت به سطوح \hat{w} و \hat{w} بهصورت شکل (۱۰) تغییر خواهد کرد. با توجه به شکل (۱۰)، با افزایش ضخامت

روکش از ۱ به ۱/۵ میلیمتر، افزایش ٪۴۶/۵۷ در نیروی گریز از مرکز روکش رخ میدهد. از ضخامت ۱/۵ تا ۲ میلی متر، این پارامتر، ٪۳۴/۶۶ افزایش دارد. یعنی، با افزایش ضخامت روکش محافظ، نیروی گریز از مرکز آن افزایش مییابد و تأثیر مستقیم بر روی هم دارند. ضخامت آهنربای دائم، تأثیری بر نیروی گریز از مرکز روکش محافظ ندارد.

شکل ۱۳– تأثیر ضخامت روکش محافظ و آهنربای دائم بر روی حداکثر تنش فون میسز آهنربای دائم (C4)

شکل ۱۴- تأثیر ضخامت روکش محافظ و آهنربای دائم بر روی

حداکثر کرنش فون میسز روکش محافظ (C5)

شکل ۱۵- تأثیر ضخامت روکش محافظ و آهنربای دائم بر روی حداکثر کرنش فون میسز آهنربای دائم (C6)

شکل (۱۱) تاثیر ضخامتهای روکش محافظ و آهنربای دائم بر روی نیروی گریز از مرکز آهنربای دائم را نشان می-دهد. همانطور که مشخص است ضخامت آهنربای دائم تاثیر مستقیمی روی نیروی گریز از مرکز آهنربای دائم دارد و ضخامت روکش محافظ هیچ تاثیری بر روی این پارامتر ندارد. جدول ۸، دو مقادیر DELTA و Rank را برای تمام

حالتهای بررسی شده نشان میدهد. پارامتر DELTA، تفاوت بین حداکثر و حداقل مقدار در تمام حالتهای بررسی شده میباشد و پارامتر Rank، رتبهی هر DELTA می باشد.

جدول A- مقادیر DELTA و Rank در تحلیل تاگوچی

ŵ2	\dot{W}_1		
•	19/84	DELTA	C.
٢	١	Rank	Ci
۵۵/۹۷	•	DELTA	C
١	٢	Rank	C_2
۷۲	۲۶	DELTA	C.
٢	١	Rank	C3
29	41	DELTA	C.
٢	١	Rank	C4
۰/۰۰۰۸۶	٠/٠٠٠٨٩	۰۰۰۸۹ DELTA	
٢	١	Rank	C5
•/•••٢٣	•/•••٣٧	DELTA	C
٢	١	Rank	C_6

با توجه به این مقادیر می توان اهمیت و تاثیر پارامترهای بدست آمده از روش تاگوچی را بر روی یکدیگر مقایسه کرد. در ادامه شکل (۱۲)، تأثیر ضخامت روکش محافظ و (C_3) آهنربای دائم بر روی حداکثر تنش فون میسز روکش را نشان میدهد. همانطور که از شکل (۱۲) و جدول ۸ قابل مشاهده است، ضخامت روکش محافظ تاثیر مستقیمی بر حداکثر تنش فون میسز روکش محافظ دارد و تاثیر آن بیشتر از ضخامت آهنربای دائم است. شکل (۱۳)، تأثیر ضخامت روکش محافظ و آهنربای دائم بر روی حداکثر تنش فون میسز آهنربای دائم (C₄) را بررسی میکند. ضخامت روکش محافظ بر حداکثر تنش فون میسز آهنربای دائم بیشتر از ضخامت آهنربای دائم است و این امر نشان میدهد که این پارامتر برای بهینهسازی دارای اهمیت است. برای حداکثر کرنش فون میسز روکش محافظ با توجه به شکل (۱۴) و جدول ۸، هر دو پارامتر ضخامت روکش محافظ و آهنربای دائم تأثیر مستقیم دارند اما تأثیر ضخامت روکش محافظ بیشتر است. و در نهایت با توجه به شکل (۱۵)، تاثیر ضخامت روکش محافظ بر روی حداکثر کرنش فون میسز آهنربای دائم از ضخامت آهنربای دائم بیشتر است. ضخامت آهنربای دائم فقط بر روی نیروی گریز از مرکز آهنربای دائم تاثیری بیشتر از ضخامت روکش محافظ دارد.

يوتون)	گریز از مرکز (ن	نيروى	فون میسز (مگا پاسکال) حداکثر تنش فون میسز (مگا پاسکال)			ل فون میسز (مگ	حداکثر تنش	
	روكش محافظ			آهنربای دائم			روكش محافظ	
	ŵ1	ŵ2		ŵ1	ŵ2		ŵ1	ŵ2
١	۱٩/٨۶	۲٩/۱۱	١	2491	۳۵۰۴	١	77.4	۲۷۹۹
٢	۲۹/۱۱	۲٩/۱۱	٢	۳۵۲۳	۳۵۱۲	٢	۲۸۳۸	۲۸۷۱
٣	٣٩/٢٠	۲٩/۱۱	٣	۳۵۳۲	۳۵۳۳	٣	۲۸۸۰	2221
DELTA	۱٩/٣۴	•	DELTA	۴۱	٢٩	DELTA	٧۶	٢
Rank	١	٢	Rank	١	۲	Rank	١	•
يوتون)	حداکثر کرنش فون میسز (مگا پاسکال) حداکثر کرنش فون میسز (مگا پاسکال) نیروی گریز از مرکز (نیوتو					حداکثر کرن		
	آهنربای دائم			آهنربای دائم			روكش محافظ	
	\dot{w}_1	ŵ ₂		\dot{w}_1	ŵ ₂		$\dot{\mathbf{w}}_1$	ŵ2
١	۱۳۹/۸۴	111/84	١	•/•1819	•/• \۶• ٨	١	•/•18•4	•/•1814
٢	۱۳۹/۸۴	۱۳۹/۸۴	٢	•/•1014	•/•١۵٨۵	٢	•/• 1888	•/• 1814
٣	۱۳۹/۸۴	۱۶۷/۸۱	٣	•/•1818	•/• 18•4	٣	•/• 184٣	•/• 180•
DELTA	•	۵۵/۹۷	DELTA	•/•••٣٧	•/•••٢٣	DELTA	٠/٠٠٠٨٩	•/••• ٨۶
Rank	٢	١	Rank	١	٢	Rank	١	٢

جدول ۹- نتایج حاصل از روش پیشنهادی تاگوچی

		مای مختلف	، در ازمایش ه	ھادى تاگوچى	از روش پیشنہ	نتايج حاصل	جدول ۱۰-			
	شماره آزمایش ها									
٩	٨	۷	۶	۵	۴	٣	٢	١		
٣	٣	٣	۲/۵	۲/۵	۲/۵	٢	٢	٢	ŵ1	آرايه- ها
٢	۱/۵	١	٢	۱/۵	١	٢	۱/۵	١	\dot{w}_2	
٣٩/٢٠	۳٩/۲۰	۳٩/٢٠	۲٩/۱۱	۲٩/۱۱	۲٩/۱۱	۱٩/٨۶	۱۹/۸۶	۱۹/۸۶	C1	
۱۶۷/۸۱	۱۳۹/۸۴	111/84	۱۶۷/۸۱	۱۳۹/۸	111/84	۱۶۲/۸۱	۱۳۹/۸۴	111/84	C ₂	
2910	7777	27269	77.7	7979	۳۰۸۲	2761	27.62	2748	C ₃	nd.
۳۵۷۶	30.1	3022	2447	2067	3041	3060	۳۴۸۶	8447	C ₄	्य
•/• 1880	•/•1818	•/•1844	•/•1849	•/• 1834	•/•181٣	•/• 1880	•/•1696	•/•1۵۸۳	C ₅	
•/•18•۴	•/•1818	•/•1819	•/•1081	•/•1۵٩•	•/•1292	•/• 18•0	•/•1549	•/•181•	C ₆	

شنوادي تاگوچي در آنوارش هاي و

مقادیر عملکرد ماشین مناسب نمیباشد و استحکام مکانیکی مناسب برای روتور تامین نخواهد شد. در آزمایش ششم، حداکثر تنش فون میسز آهنربای دائم از سایر حالتهای دیگر کمتر است و همچنین، حداکثر کرنش فون میسز آهنربای دائم هم نسبت بهسایر حالتها، در محدوده مناسبی قرار دارد.

با توجه به نتایج بدست آمده از تحلیل تاگوچی، بهینه ترین مقدار برای دو آرایه متعامد ضخامت روکش محافظ (أ^(k)) و ضخامت آهنربای دائم (^k2) بهترتیب ۲ و ۲/۵ میلیمتر است. بعد از تعیین پارامترهای بهینه برای مقادیر ضخامت روکش محافظ (^k1) و ضخامت آهنربای دائم (^k2) در این بخش، فرایند بهینهسازی به اتمام میرسد.

بکار رفته در روتور	برای مواد	- تنش تسليم	جدول ۱۱-
--------------------	-----------	-------------	----------

تنش تسلیم بر حسب (مگا پاسکال)					
VACOFLUX 48	190-700				
Titanium	848-926				
NEOREC 50H (TDK) NdFeB	۲۲۰-۲۸۰				

در بخش بعدی، طراحی الکترومغناطیسی و مکانیکی ماشین بر اساس پارامترهای بهینه بدست آمده از بخشهای قبلی انجام میشود و نتایج با استفاده از روش اجزاء محدود اعتبارسنجی میشوند.

شکل ۱۶- ساختار کلی ماشین

۸-طراحی نهایی و جمع بندی نتایج

با توجه به مقادیر بهینه برای ضخامت روکش و آهنربای دائم که در بخشهای قبلی بدست آمد، در این بخش، طراحی نهایی ماشین انجام می شود. چگالی حجمی آهنربای دائم (NdFeB NEOREC50H[®] TDK) و روکش محافظ (Titanium) بهترتیب ۷۵۰۰ و ۴۵۰۰ کیلوگرم بر متر مکعب، مدول یانگ برای آهنربای دائم برابر با ۱۷۰ و برای روکش محافظ ۲۱۰ گیگاپاسکال، نسبت پوآسون برای آهنربا (۰/۲۴) و آهنربای دائم برابر با ۴ و برای روکش محافظ برابر با ۹ بر حسب (۵/۰۵) خواهد بود.

با توجه به این مقادیر مکانیکی ارائه شده در این بخش، تحلیل مکانیکی مدل بهینهسازی شده در نرم افزار تحلیل اجزاء محدود ABAQUS انجام شده است. برش عرضی از ساختار ماشین در نرم افزار SOLIDWORK بهصورت شکل (۱۶) و شامل بخشهای تعیینشده در شکل می باشد.

بعد از پیادهسازی در نرم افزار ABAQUS برای تحلیل، شکل (۱۷) مقادیر تنش و کرنش فون میسز برای روکش محافظ و آهنربای دائم را نشان میدهد. همچنین شکل (۱۸) و شکل (۱۹) نرخ تغییرات مقدار حداکثر تنش و کرنش فون میسز را بر حسب تغییرات در ضخامت آهنربای دائم (¹%) نشان میدهد. جدول ۱۲ حداکثر تنش تسلیم برای مواد بکار رفته در روتور را نشان میدهد. در نهایت، با توجه به شکل (۱۷)، شکل (۱۸) و شکل (۱۹) و جدول ۱۱، میتوان نتیجه گرفت که عملکرد مکانیکی روش پیشنهادی مناسب است.

۹-نتیجهگیری

در ماشینهای سنکرون مغناطیس دائم سرعت بالا، آهنربای دائم باید در مقابل نیروهای گریز از مرکز در سرعتهای بالا محافظت شوند. یکی از این اقدامات، استفاده از روکش محافظ از جنس آلیاژهای غیر مغناطیسی در روتور است. در این حالت، یکی از مشکلاتی که رخ میدهد، افزایش تلفات ناشی از جریانهای گردابی در روتور میباشد.

شکل ۲۰ – توزیع چگالی شار مغناطیسی روتور طرح نهایی

نرخ تغييرات	ط. نهایی	ط. اوليه	
۴۸/۰۵%	۲/۰۰	۳/۸۵	ضخامت روکش ^[mm]
1 <i>8/88'<u>/</u></i>	۲/۵۰	٣/٠٠	ضخامت آهنربای دائم ^[mm]
۲٩/۲۸%	1/89	८/८४	وزن روکش ^[Kg]
۱۶/۳۱٪.	۲/۹۱	٣/۴٧	وزن آهنربای دائم ^[Kg]
١/٩۴٪	۶۳/۳۸	84/84	وزن کل ماشین ^[Kg]
٩/٨٠٪	۹۳/۶۵	۱۰۳/۸۳	تلفات مس ^[w]
•/٩٨/	۱۰۲۲/۸۰	1.77/98	تلفات کل ^[w]
22/44/	۰/۳۸	•/۴٩	گشتاور دندانهای
•/•٢/	۹۷/۵۰	۹۷/۴۸	راندمان

بهينەسازى	۱۲- نتایج	جدول
-----------	-----------	------

روكثر

شکل ۱۷- نتایج تحلیل مکانیکی نهایی

ساختار پیشنهادی در سرعت کاری ۶۰ هزاردور بر دقیقه از نظر مکانیکی بهدرستی عمل می کند و ساختار روتور از هم پاشیده نخواهد شد. برای اعتبارسنجی روش پیشنهادی در حوزه الکترومغناطیسی، در ادامه شکل ۲۰ نحوه توزیع چگالی شار مغناطیسی و نحوه توزیع و جهت گیری خطوط شار را بعد از پیادهسازی و تحلیل ساختار ماشین در نرمافزار شار را بعد از پیادهسازی و تحلیل ساختار ماشین در نرمافزار می توان نتیجه گرفت که عملکرد الکترومغناطیسی طراحی نهایی مناسب بوده و ماشین در نقطه اشباع نخواهد بود. با توجه به طراحی نهایی، برخی از پارامترهای طراحی اولیه تغییر کرده و بهینه شده است که مهمترین آنها به شرح جدول ۱۲ خواهد بود.

حلااكثر

كرنش

فون

ŗ

آهنزبا

(MPa)

یکی از راههای مقابله با این چالش، کاهش ضخامت روکش محافظ است. کاهش ضخامت روکش محافظ منجر به کاهش این تلفات میشود اما در مقابل استحکام مکانیکی روتور کم میشود. بنابراین روکش محافظ باید در بهینه ترین حالت طراحی شود تا عملکرد ماشین هم در حوزه مکانیکی و هم در حوزه الکترومغناطیسی مناسب باشد. در این مقاله، در ابتدا یک طراحی اولیه از ماشین انجام شده این مقاله، در ابتدا یک طراحی اولیه از ماشین انجام شده ترین پارامترها برای ضخامت روکش محافظ (أنه) و ضخامت آهنربای دائم (أنه) تعیین میشود. با استفاده از این پارامترها، طراحی نهایی ماشین انجام میشود. مهمترین نتایج بدست آمده به رد دیل خواهند بود:

فهرست علائم

مساحت شيار استاتور (<i>mm</i> ²)	A_s	ضريب امنيت	n _s	شعاع روتور در فاصله هوایی (<i>mm</i>)	<i>R_m</i>
<i>n</i> -اُمین مؤلفه- هارمونی ک مکانی چگالی شار ف.	B_n	تعداد قطب– ها	р	طول فاصله هوایی مؤثر (<i>mm</i>)	g″
بازشوند گی دهانه شیار استاتور در نوک	B_{s0}	تلفات هسته ماشین (<i>W</i>)	P _{core}	تنش معادل (pa)	$_{equ}\sigma$

					شيار (
					(mm)
	فر کان				بازشوند
	س		1.1.		کی دھانہ
f	کاری	P_{cu}	تلفات مسی	B_{sl}	شیار ۱
5	ماشين		استاتور (W)		استاتور
	(Hz)				در گوه
					(mm)
					بازشوند
			تلفات		گی دھانہ
	راندما		بادخوري و		شيار
Eff	ن	P_{wf}	اصطکاک	B_{s2}	استاتور
	(%)		(W)		در پايين
			. ,		شيار
					(mm)
					نسبت
	تعداد				تداخل
a	شيار بر	I	طول محوری	S	بين
Ч	قطب	L	ماشين	0	روکش
	بر فاز				محافظ و
					آهنربا
					قطر
	شعاع		طول فاصله		استاتور
	فاصله	~	ھوايى	D	در سمت
r	هوايي	g	فيزيكى	D	فاصله
	(mm)		(mm)		هوايي
					(<i>mm</i>)
	1. 50		1 × 11 € .		قطر
т	دشتاور ۱۳۰۱ N	л	چکالی سار	Л	خارجى
1	IN.M)	B_{st}	در دندانه ۱ تات د T	D_l	استاتور
	(استانور (1)		(<i>mm</i>)
	In 1.1				قطر
	تشتاور		da		روتور در
T	دىدانە-	л	مقاومت uc	Л	سمت
I cog	ای Nm	K _{DC}	سيم پيچ ()	D_r	فاصله
	IN.M)		(32)		هوايي
	((<i>mm</i>)
					مدول
	ضخام ت	صحاہ			یانگ (<i>e</i> :
T		ت	P	6 1 I	-
I_{rc}	هسته	R	شعاع <i>(۱۳۱۳)</i>	$E_{e,s}$:S
	روتور				روکش)
	(mm)				(GPa)
					قطر
	ضخام				داخلى
T	ت	r	شعاع داخلی	~	استاتور
T_{sc}	هسته	R_{se}	مؤثر استاتور	D_{il}	(قطر
	استاتور		(mm)		خارجى
	(mm)				روتور)
			ı .		اندوكتان
T_{sw}	عرض	R_r	شعاع	L_m	س عکس
317	دندانه	•	خارجى		العمل
					-

	استاتور		خلاء	استاتور		استاتور		هسته روتور		آرماتور
	(Kg)		(<i>H/m</i>)	(mm)		(mm)		(mm)		(H)
W _{st}	وزن دندانه- های استاتور (<i>Kg</i>)	μ_r	ضریب نفوذپذیری آهنربا(<i>H/m</i>))	ارتفاع گوه شیار استاتور (mm)	W_{fm}	وزن فریم ماشین (<i>Kg</i>)	<i>t</i> frame	ضخامت فریم ماشین (<i>mm</i>)	Lsle	اندوکتان س نشتی سیمپیچ انتهایی (H)
Ws w	وزن سیم- پیچی استاتور (Kg)	P_0	فشار مماسی (<i>N/m</i> ²)	ارتفاع گوه تا پایین شیار ² استاتور (mm)	W_p	وزن آهنرب ای دائم	α_t	گام دندانه بر حسب درجه الکتریکی	T _{max}	حداکثر گشتاور اعمالی به محور
W _t	وزن کلی ماشین (Kg)	Ns	تعداد شيار – های استاتور	<i>i-</i> أمين آزمايش در i روش تاگوچي		(Kg) وزن		ضريب		(N.m) ضخامت آهنربای
l_f	ضريب تورق	К с	ضریب کارتر	<i>ز</i> -أمين آزمايش در j روش تاگوچى	W _{rc}	هسته روتور (<i>Kg</i>)	α_T	انبساط حرارتی (⁻¹⁰ ^{6/°} C)	ŵ2	دائم در مسیر موازی
L _{sl}	اندوکتانس نشتی استاتور (H)	σ_R	تنش در جهت شعاعی (pa)	چگالى جريان J_s استاتور (A/mm^2	Ws	وزن روکش محافظ	<i>U</i> _R	جابجایی در جهت شعاعی	\dot{W}_1	(mm) ضخامت روکش (mm)
L _{sls}	اندوکتانس نشتی شیار استاتور (H)	$\sigma_{\! heta}$	تنش در جهت مماسی (pa)	تعداد دور بر فاز برای سیم- <i>N</i> c پیچ استاتور	W _{sc}	(<i>Kg</i>) وزن هسته	μ_0	(mm) ضریب نفوذپذیری	H_{s0}	ار تفاع نوک دندانه

مراجع

[1] Rode, Ashwin, Tamma Carleton, Michael Delgado, Michael Greenstone, Trevor Houser, Solomon Hsiang, Andrew Hultgren et al. "Estimating a social cost of carbon for global energy consumption." Nature 598, no. 7880 (2021): 308-314.

[2] Parivar, Hossein, Mojtaba Shivaie, Ahmad Darahi, and Meisam Ansari. "An efficient direct torque control strategy for a doubly fed induction generator (DFIG) in wind energy conversation systems." In 2021 IEEE Texas Power and Energy Conference (TPEC), pp. 1-5. IEEE, 2021.

[3] Bensalah, Amina, Georges Barakat, and Yacine Amara. "Electrical generators for large wind turbine: Trends and challenges." Energies 15, no. 18 (2022): 6700.

[4] Parivar, H., and A. Darabi. "Design and Modeling of a High-Speed Permanent Magnet Synchronous Generator with a Retention Sleeve of Rotor." International Journal of Engineering 34, no. 11 (2021): 2433-2441.

[5] Parivar, Hossein, and Ahmad Darabi. "Taguchi Method for Design and Optimization of a High-Speed Permanent Magnet Synchronous Generator Protected by Retention Sleeve." Engineering and Applied Sciences 7, no. 2 (2022): 21-28.

[6] Khan, Hamid Ali, Faisal Khan, Naseer Ahmad, and Jong-Suk Ro. "Analysis and design of novel high speed permanent magnet machine considering magnet eddy current loss." IEEE Access 8 (2020): 135675-135685.

[7] Khan, Hamid Ali, Faisal Khan, Surat Khan, Naseer Ahmad, Jahangeer Badar Soomro, and Irfan Sami. "Design and performance investigation of 3-slot/2-pole high speed permanent magnet machine." IEEE Access 9 (2021): 41603-41614.

[8] Wang, Wuqiang, Yong Li, Dajun Huan, Xiaodong Chen, Hongquan Liu, Yanrui Li, and Lisha Li. "Research on stress design and manufacture of the fiber-reinforced composite sleeve for the rotor of high-speed permanent magnet motor." Energies 15, no. 7 (2022): 2467.

[9] Duan, Chongwei, Hong Guo, Wei Xing, Wei Tian, and Jinquan Xu. "Design and analysis of a 120kW highspeed permanent magnet motor with a novel evaporative cooling configuration for centrifugal compressor." In 2018 21st International Conference on Electrical Machines and Systems (ICEMS), pp. 393-397. IEEE, 2018.

[10] Qu, Wanjun, Zilong Guo, Zhongwu Mu, Yuqing Xing, and Ruolin Liang. "Research on mechanical characteristics of high-speed permanent magnet motor." In 2020 IEEE International Conference on Applied Superconductivity and Electromagnetic Devices (ASEMD), pp. 1-2. IEEE, 2020.

[11] Huang, Ziyuan, Jiancheng Fang, Xiquan Liu, and Bangcheng Han. "Loss calculation and thermal analysis of rotors supported by active magnetic bearings for high-speed permanent-magnet electrical machines." IEEE Transactions on Industrial Electronics 63, no. 4 (2015): 2027-2035.

[2] Ding, W. A. N. G., S. H. E. N. Qiping, C. H. E. N. Xin, and H. A. N. Li. "Electromagnetic analysis of compound excitation high speed permanent magnet synchronous motor." In 2019 22nd International Conference on Electrical Machines and Systems (ICEMS), pp. 1-6. IEEE, 2019.

[13] Yi, Lingzhi, and Xinjian Yin. "Optimization of magnetic pole structure of high-speed permanent magnet synchronous motor weakens cogging torque." In 2020 IEEE 1st China International Youth Conference on Electrical Engineering (CIYCEE), pp. 1-5. IEEE, 2020.

[14] Hong, Zhao-feng, Zhen-yu Cheng, and Yun-chong Wang. "Large-airgap high-speed permanent magnet machines for flywheel system applications." In 2020 23rd International Conference on Electrical Machines and Systems (ICEMS), pp. 1936-1939. IEEE, 2020.

[15] Yin, Xiliang, Haipeng Geng, Hao Lv, Hao Xu, and Yonghong Qi. "Analysis of Thermal Characteristics of l0Kw High Speed Permanent Magnet Synchronous Motor." In 2019 IEEE International Conference on Mechatronics and Automation (ICMA), pp. 192-197. IEEE, 2019.

[16] Jun, Hyun-Woo, Ju Lee, Hyung-Woo Lee, and Won-Ho Kim. "Study on the optimal rotor retaining sleeve structure for the reduction of eddy-current loss in high-speed SPMSM." IEEE Transactions on Magnetics 51, no. 3 (2015): 1-4.

[17] Du, Guanghui, Wei Xu, Na Huang, Xin Cheng, and Xinyu Xiao. "Rotor design of high power high speed permanent magnet machine considering multiphysics constraints." In 2019 22nd International Conference on Electrical Machines and Systems (ICEMS), pp. 1-5. IEEE, 2019.

[18] Fukushima, Toshihide, and Masahide Ooshima. "Combination of pole number of motor and suspension windings and the influence on suspension force in bearingless motors." In 2020 23rd International Conference on Electrical Machines and Systems (ICEMS), pp. 44-49. IEEE, 2020.

[19] Zhang, Yue, Sean McLoone, and Wenping Cao. "High speed permanent magnet motor design and power loss analysis." In 2017 IEEE Transportation Electrification Conference and Expo, Asia-Pacific (ITEC Asia-Pacific), pp. 1-6. IEEE, 2017.

[20] Zhang, Zhongming, Zhiquan Deng, Cong Gu, Quangui Sun, Cong Peng, and Gucai Pang. "Reduction of rotor harmonic eddy-current loss of high-speed PM BLDC motors by using a split-phase winding method." IEEE Transactions on Energy Conversion 34, no. 3 (2019): 1593-1602.

[21] Li, Yuanwen, Changsheng Zhu, Lijian Wu, and Yuting Zheng. "Multi-objective optimal design of high-speed surface-mounted permanent magnet synchronous motor for magnetically levitated flywheel energy storage system." IEEE Transactions on Magnetics 55, no. 7 (2019): 1-8.

[22] Liu, Lin, Youguang Guo, Gang Lei, and Jianguo Zhu. "Design and Analysis Technologies of High Speed Permanent Magnet Machines." In 2021 31st Australasian Universities Power Engineering Conference (AUPEC), pp. 1-6. IEEE, 2021.

[23] Zwyssig, Christof, Simon D. Round, and Johann W. Kolar. "An ultrahigh-speed, low power electrical drive system." IEEE Transactions on Industrial Electronics 55, no. 2 (2008): 577-585.

[24] Shen, Qiping, Ziyao Zhou, Shan Li, Xinglin Liao, Tao Wang, Xiaorong He, and Jingshan Zhang. "Design and analysis of the high-speed permanent magnet motors: A review on the state of the art." Machines 10, no. 7 (2022): 549.

[25] Bianchi, Nicola, Silverio Bolognani, and Paolo Frare. "Design criteria for high-efficiency SPM synchronous motors." IEEE Transactions on energy conversion 21, no. 2 (2006): 396-404.

[26] Wrobel, R., and P. H. Mellor. "The use of a genetic algorithm in the design optimisation of a brushless DC permanent magnet machine rotor." In Second International Conference on Power Electronics, Machines and Drives (PEMD 2004)., vol. 2, pp. 823-827. IET, 2004.

[27] Wang, J. "Design optimisation of a miniature multi-pole permanent magnet generator." (1999): 128-132.

[28] Robinson, Jacob, and Yahya Rahmat-Samii. "Particle swarm optimization in electromagnetics." IEEE transactions on antennas and propagation 52, no. 2 (2004): 397-407.